

TÄNA LEHES

**PÜG-i õpilastel
käis külas Kaja
Kallas**

**Kamari haridus-
seltsi naisansam-
bel võitis auhinna**

UUDIS

Liiklustalgute kaart ootab vihjeid kihutaja- te lemmiklõikude kohta

Politsei- ja piirivalveamet ootab aadressile www.liiklustalgud.ee inimesi, kes annaksid politseinikele teada paikadest, kus kiirust ületavad juhid põhjustavad liikluses ohte.

„Liiga suur kiirus on peamine põhjus, miks liiklusõnnetused lõppevad raskete vigastustega või surmaga. Sestap keskenduvad neljandad liiklustalgud taas kiirusele,“ ütles PPA juhtivkorrakaitseametnik Sirle Loigo.

Liiklustalgute kaardirakendusse saab 8. aprillini märkida kohti, kus raske jalaga juhid seavad kaasliiklejaid ohtu. Talgud toimuvad 18. aprillil, kui politseinikud võtavad liiklusjärelvalve aluseks kaardile märgitud paigad.

Loigo ütles, et talgud on hea viis, kuidas panna inimesed liiklustravalisusele mõtlema ja kaasa aitama. „Eestis on palju inimesi, kes muretsesvad liikluses toimuva pärast ning liiklustalgute kaudu saavad nad meile abikäe ulatada. Talgute eesmärk ei ole karistamine, vaid võimalikest ohtudest rääkimine. Talgute abil tuletame meelde, et liiklustravalisus vajab igäihe panust,“ sõnas politseinik.

Loigo loodab, et need inimesed, kes tajuvad kihutavate sõidukite ohtu kodu ümbruses või igapävasel teekonnal, ei ületa kiirust kellegi teise elukohas. „Kui soovitakse, et kodu naabruses oleksid teised viisakad, siis tuleb kõigepealt ise viisakas olla.“

Põltsamaa lasteaia Tõruke rekonstrueerimise ajal tegutseb lasteaed teistes asukohtades.

Tõrukese lasteaed alustab sügisel asenduspindadel

Põltsamaa lasteaeda Tõruke hakatakse peagi rekonstrueerima, mistõttu kolitakse lasteaed sügisel täies mahus ajutistele asenduspindadele. Abi asenduspindade leidmisel on siimaani pakkunud Põltsamaa ühisgümnaasium, Põltsamaa noorte- ja elukestva õppe keskus, päevakeskus ja Trolli mängupesa.

Lasteaia Tõruke direktor Helje Tamme lausub, et kogu lasteaeda ühele asenduspinnale ajutiselt ümber paigutada ei õnnestu, kuna niisugust kohta lähiehitist ei ole. „Põltsamaa linna territooriumil ega ka kogu Põltsamaa vallas, kuhu kogu lasteaed koos seal oleva inventariga ära mahuks, lihtsalt ei leidu.“

„Algul oli mul plaan ja soov paigutada kõik lapsed ühte kohta. Pidasin läbirääkimisi ametikooliga Kaarlimõisas ja Võisiku Koduga. Esimese puhul oli Riigi Kinnisvara AS-i (ametikooli hoonete omaniku – toim) kindel vastus eitav ning teisel puhul ilmnis tõsiasi, et sealset kliente veel eelolevaks sügiseks ära ei viida,“ selgitas Helje Tamme. Et ametikooli praktikakorpus

praegu sisuliselt tühjalt seisab ja seda isegi lasteaed ajutiselt kasutada ei tohi, on muidugi kummaline.

Üheks asutuseks, kuhu lapsi on võimalik ümber paigutada, on Põltsamaa ühisgümnaasiumi vana maja Lille tänaval.

„Kuna gümnaasiumis on juba praegu väike ruumipuudus ning ilmselgelt on vajadus kasutada edaspidi Lille tänava koolimaja vana osa, siis leidsime valla juhtidega, et sinna võiks üheks aastaks minna meie lapsed. Valla majandusosakond tegelebki praegu ruumide remondiga ning sügisest saavad sinna minna viis rühma kokku 78 lapsega,“ lisas Helje Tamme.

Teine koht, kuhu saab suurema hulga lapsi paigutada, on Põltsamaa noorte- ja elukestva õppe keskus.

„Oma abist meie lapsi oma ruumidesse ära paigutada ei oelnud ära noortekeskus, päevakeskus ega Trolli mängupesa. Noortekeskusesse lähevad kaks koolieelikute rühma kokku 28 lapsega, Trolli mängupessa üks rühm 20 lapsega ja Põltsamaa päevakeskusesse 8-lapseline sõimerühm,“ märkis Helje Tamme.

Põltsamaa noorte- ja elukestva õppe keskuse juhataja Heidi Paabort ütles, et noortekeskuses on ruumid, sobiv keskkond ja tingimused lasteaia majutamise jaoks olemas ning mittetulundusühinguna ei näinud nad põhjust keelduda lasteaiale abi pakumisest.

„Lasteaia juhataja uuris, kuhu oleks üldse reaalselt võimalik lapsi paigutada – oleme üks osapool, kes oli nõus vastu tulema, andes kohalikule omavalitsusele võimaluse oma ruumidest teatud osa ära kasutada. Meie eesmärgiks on võimaldada seda, et lasteaed saaks ikkagi rekonstrueeritud. Noortekeskusesse tuleb maksimaalselt 30 lasteaialast – see on piirarv. Süüa saab köögis ja selle kõrvalruumis, magada saab ülemisel korrusel. Samas jätkab ka noortekeskus ikkagi edasi tegutsemist, noori me selleks ajaks välja ei tõrju,“ sõnas Paabort.

Heidi Paabort lisas, et kindlasti peab noortekeskus oma töökorralduses tegema teatud muudatusi, kuid oluliselt sügisest alates nende igapäevaelu ei muutu ja üritusi, mis on plaanitud korraldada, ei ole plaanis tühistada. Samuti ei suleta noortekes-

kuse uksi seal tavapäraselt käivate noorte jaoks.

„Noortekeskusesse paigutatakse just vanemad rühmad, seega ongi nad suures osas meie keskust tavapäraselt külastav sihtühm,“ ütles Heidi Paabort.

Paljud lapsevanemad on lubanud viia üheks aastaks oma lapsed ka mõnda piirkonnalasteaeda – kas Kamari, Esku, Lustivere või Pisisaare lasteaeda.

Direktor Helje Tamme sõnul on praeguseks asenduspindade paigutamine üldiselt lahendatud, kõik vajalikud läbirääkimised on peetud ning vallavalitsusega asenduspindade suhtes kokkuleppele jõutud.

„Järgmisena tuleb leida ruumid ka lasteaia inventarile, sest kõike asenduspindadele kaasa võtta ei saa. Suurem osa inventarist tuleb ajutiselt kuhugi mujale panna. Loodame, et projekteerimine ja ehitaja leidmine läheb tõrgeteta ning saame kolimisega alustada peale kollektiivpuhkust, 13. augustil, loodame rühmad uuesti 3. septembril avada,“ ütles Helje Tamme.

TAAVI KELDER

UUDIS

Põltsamaa ostab tänavu talunikelt 1400 tonni eestimaist kurki

Eesti juhtiv toiduainete ja hoidiste valmistaja Põltsamaa Felix sõlmis lepingud üheteistkümne kodumaise kurgikasvatajaga, kellelt ostab sellel kurgihooajal ühtekokku 1400 tonni kurki. Põltsamaa Felix sõlmis sellel nädalal tarnelepingud üheteistkümne kurgikasvatajaga Viljandimaalt, Raplamaalt, Pärnumaalt ja Lääne-Virumaalt, neist kaheksa talunikku on Põltsamaale kurke kasvatanud juba üle kümne aasta. Eile jagati partneritele välja vajalik kogus seemneid ning kurgihoidiste tootmisega on plaanis alustada kohe pärast jaanipäeva. „Põltsamaale kurgikasvatamine on muutumas juba edasipärandatavaks tegevusvaldkonnaks, nii on kaks isa andnud selle rolli edasi oma lastele, kes traditsiooni jätkavad,“ rääkis Põltsamaa Felixi turundusjuht Marek Viilol. „Meie kurgihoidised lähevad küll viiele turule, aga jätkuvalt on suurim ja kõige kiiremini kasvav nõudlus meie oma koduturul.“

Põltsamaa Felix sõlmib koostööpartneritest talunikega lepingud ja annab neile kasvatamiseks spetsiaalse sordi kurgiseemneid iga aasta märtsi lõpus – nii tagatakse tootmise jaoks vajalik ja piisav kogus parimaid eestimaiseid kurke.

Kokku ostab Põltsamaa Felix sel aastal 2200 tonni kurki, millest valmib 45 nimetust erinevaid kurgihoidiseid viiele turule. Selle aasta kurgivajadus on samas suurusjärgus eelmise aastaga. Kõige enam on viimastel aastatel kasvanud nõudlus koduturul, eestimaalaste lemmikuteks on Põltsamaa Võileivakurk, Perekurk ja Piknikukurk.

TASUB TEADA

Kas teadsid? 10 põnevat fakti täna 45-aastaseks saavast mobiiltelefonist

Maailma kõige esimene telefonikõne mobiiltelefoniga tehti 3. aprillil 1973 ehk täna saab mobiiltelefon 45-aastaseks. Tänapäevaks on mobiiltelefon 5 miljardil inimesel – samas kui maal elab kokku 7,6 miljardit inimest. Kuid kas teadsid, miks on Apple'i reklaamid alati kuvatud kindel kellaaeg, mida tähendas omaaegne Nokia SMS-teavitusheli ning millise operaatori klient oli president Lennart Meri?

Elisa juhatuse liige Andrus Hiiepuu noppis välja 10 põnevat fakti mobiiltelefonide ajaloost

meilt ja mujalt, mida me oma igapäevastest kaaslastest tõenäoliselt veel ei tea.

Maailma kõige esimene mobiilikõne tehti 3. aprillil 1973 – Motorola teadlane ja tippjuht Martin Cooper tegi New Yorgi kuuendal avenüül kõne oma konkurendile Joel Engelile telekomifirmast AT&T teatamaks, et võistlus parima mobiilitehnoloogia nimel on läbi ning Motorola on selle võitnud. Kõige esimese tavakasutusse mõeldud mobiiltelefonini läks siiski veel pisut aega – see valmis 1983. aasta detsembris loomulikult Motorolas ning maksis hirmuäratavad 3995 dollarit ehk tänastes hindades ca 7900 eurot.

Eestisse jõudsid mobiiltelefonid ca 25 aasta eest. Täna on kunagisest luksuskaubast saanud igapäevane tarbeese – kui veel 1995. aastal oli Nokia 2110 hind ca 6000 krooni, millesse käis täismööduline pangakaardi suurune SIM. Võrdluseks – keskmine palk oli toona 2700 krooni. Veelgi müstilisem oli popima Nokia 2110i mudeli hind – ca 14 000 krooni. Esimestel mobiiltelefonidel oli telefoniraamat, kuhu mahtus vaid 50–100 nime ning kallimad mudelid olid võimelised isegi lühisõnumeid saatma ning äratuskellana toimima.

Eestis sündis GSM võrk 1994. aastal, varemalt eksisteeris Eestis vaid NMT-võrk. Sooviga arendada Eestis GSM-võrku asutas Soome Radiolinja OY 31. mail 1994 Eestisse oma tütarfirma Radiolinja Eesti AS ning ettevõtte kaks esimest klienti olid president Lennart Meri ja tollane Eesti teede- ja sideministeeriumi asekancler Tõnu Naestema. Esimese testkõne tegid Ants Viira ja Ove Uhtlik 29. novembril 1994, esimene kommertsikõne tehti 10. jaanuaril 1995.

Täna oleme harjunud mobiilipakettides sisuliselt piiramatult kõnema. Samas algusaastatel oli iga minut sõna otseses mõttes arvel – 1996. aastal maksis kõneminut Radiolinja võrgus 6 krooni, 1998. aastal 3.90 krooni. Statistikaameti kalkulaatori järgi on 6 krooni võrdeline täna 0,8 euroga. Kui arvestame, et täna on kõneminutihind 0,01 eurot, on kõne hind odavnenud tervelt 80 korda.

Algusaastatel olid ka võrguga liitumise tingimused üpriski karmid, näiteks liitumisel Radiolinjaga 1996. aastal pidi tasuma 2000-kroonise ehk peaaegu keskmise kuupalga suuruse ettemak-su. Ning esiti sai oma võrgu sees saata teise operaatori kliendile ainult 8 SMSi ühes kuus.

2000. aastal avalikustas Radiolinja paketi Point, kus kõneminuti hind oli toona uskomatuna tundunud 2,50 krooni ja kõikidesse võrkudesse – see samm tekitas esindustesse mitmesaja meetri pikkused järjekorrad.

Üsna huvitaval kombel ei ole mobiilikõne keskmine pikkus Eestis väga palju muutunud. Nii täna kui ka 10 ja 20 aastat tagasi on see olnud keskmiselt 1–2 minutit. Varem oli lihtsalt märkimisväärselt vähem kasutajaid, mobiilikõne oli uudne ja ka kallis – juba kümneminutilise jutuaajamine võis maksta sama palju kui kuine toidukorv.

Kui veel ca kümnend tagasi oli kuulsaim mobiilibränd Nokia, siis täna on selleks vaieldamatult Apple. Aga kas tead, miks on absoluutselt kõikidel Apple iPhone'i, iPadi ja Maci arvutite reklaamid ekraanidel kuvatud kell 9.41? Põhjus on proosaline – reeglina avalikustatakse suurürituste kõnedes uued tooted 40 minuti kandis, mistõttu ka visuaalides soovitakse panna ekraanile võimalikult täpne kellaaeg. Kõige esimene iPhone avalikustati Steve Jobsi poolt 2007. aastal kell 9.42 ning just see kellaaeg oli esimestel aastatel kõikidel Apple'i reklaamid. Alates aastast 2010 kuni tänaseni on see aga 9.41 – sel kellaajal tutvustati esimest iPadi.

Kes meist ei mäletaks omaaegset Nokiate lühisõnumite teavitusheli, eriti kui see sattus tulema mõnel vaikust nõudval hetkel kas kinos-teatris või koosolekusaalis. Vähesed aga ilmselt on mõelnud sellele, kuidas jõudsid Nokia inimesed selle helina toonini. Vastus on lihtne – teavituspipiks pip-pip-pip-piip-piip-pip-pip-pip-pip on morsetähestikus SMSi ehk

Ilmselt on meist kõik tundnud teatud hetkedel väikest hirmu, kui kohe telefoni üles ei leia. Ning sellel hirmul, kui avastad end järsku ilma mobiiliga, on ka oma nimi – see on nomofoobia. Mobiiltelefonide kasutamisega on seotud ka teisi psühholoogilisi termineid – näiteks on ingliskeelses psühholoogias kasutusel termin *ringxiety* ehk telefonihelina fantoomkuulmine üksildaste ja/või ebakindlate inimeste poolt. See on tuletatud sõnadest *ring* (helisema) ja *anxiety* (ärevus).

Mälestades Signe Lahteina

Ma ei jõudnudki Signega kohtuda. Selleks ei olegi enam kunagi võimalust. See jõhker teadmine mõjub lausa tuntava hoobina ja küsimusele miks ometi, ei ole mitte keegi vastamas ...

Minu kokkupuuted Hea Haldjaga piirdusidki õnnetuseks ainult telefonivestluste ja meilitsi suhtlemisega. Kui ma talle eelmise aasta detsembris helistasin, et paluda võimalust intervjuuks, olin ma täiesti valmis selleks, et kuulen äraütlevat vastust. Oli ju käes aasta kõige kiirem periood, aitamise ja heategevuse aeg ja mina olin arvatavasti üks paljudest jutulesoojijatest. Olin valmis selleks, et pean ehk hakkama rääkima Põltsamaaga seotusest ja justkui proovima kuidagi tema südant pehmemdada. Aga järgnevas ei olnud ma valmis. Mõtlen sellele ka nüüd, kui istun tardunult ja justkui oimetuna oma töölaua taga ...

Minu kõne võttis vastu rõõmsa häälega Signe, kes oleks justkui ainult seda kõnet oodanud, järgnev jutuaajamine meenutas aga taaskohtumist koolikaaslase või lapsepõlvesõbraga, keda pole aastakümneid näinud. Kogu minu ettevalmistatud juttu ei olnudki vaja, alguses kahtlesin, kas räägingi õige inimesega, sest see tunne oli nii sürrealne. Olin küll näinud telesaateid, aga hoopis

teine asi oli ka telefoni kaudu kohe tunda, et Signe oligi Suure Südamega Inimene, kelle olemuses, soovis ja võimuses oli aidata nii paljusid inimesi, olgu nende probleem siis suur või väikene. Ta oli justkui majakas, kes näitas tormisel ja kariderohkel merel teed, plinkides kõikjale enda ümber soojust, valgust ja headust.

Mina sain oma probleemi-le lahenduse ehk loo valmis väga lihtsalt, kuid nüüd on hinges kripeldus. Mulle tundub, et ma ei tanaanud teda vajalikul määral – mitte selle pärast, mis ta minu heaks tegi, vaid kogu tehtu eest. Ainult telefonis öeldud tänusõnad ei tundunud olevat piisavad, mind ei kohustanud keegi ka ülevoolavat tänu avaldama ja teiste nimel kõnelema – oli lihtsalt tohutu vajadus öelda midagi ilusat. Ilmselt oligi see kokkupuude erilise inimesega, mis niimoodi mõju avaldas. Lohutan ennast sellega, et ta sai aru nendestki telefoni teel öeldud sõnadest, sest nüüd adun, et ta oli inimene, kes mõistis kõiki ...

Kurjust täis maailmas on headus, mõistmine ja südamesoojus väärt enam kui kullakoorem, seepärast ei olegi võimalik ka Signe tehtut mitte kunagi ega mitte mingisuguste kriteeriumide järgi hinnata. Seda ei peagi tegema, sest me ei küüni sellise tasemeni, ka ei oleks meie emakeeles nagu ole-

maski õigeid sõnu, andmaks edasi kogu tänu.

Hea meel on teada, et on olnud nii palju inimesi, kellele Signe Lahteina ainult oma olemasoluga on teinud uskomatut rõõmu, kisen-davalt ebaõige on, et otsatule

headusele järgneb nii halas-tamatu hoop ...

Hüvasti, Hea Haldjas!

RAIMO METSAMÄRT

Ära seisa mu haua ja nuta mind taga, mind pole seal, ma vaikselt ei maga. Ma lendan koos tuultega taeval all, ma olen talvehommiku hall.

Viljapõllul paistan päiksena suvel, sügisel su juurde vihmana tulen. Kui hommikul ärkad ja taevas näed linde, neid vaadates olla võid päris kindel, et laulan seal eemal koos nendega, kuid öösel muutun täheks ma. Ära seisa mu haua ja ole kurb, mind pole seal, see polnud mu surm.

Vahel ei peagi inimest isiklikult kohtama, et teda austama ja armastama hakata. Signe Lahteina oli just selline inimene, kes oma olemusega hinge puudutas ja keda jäädakse mäletama.

Kogu Vali Uudiste toimetuse ühineb Raimo mõtetega.

Oleme leinas ja avaldame sügavat kaastunnet Signe lähedastele.

Üleriigiline toitumiskampaania „Snäkikool“ suunab lapsed tervislike toiduvalikuteni

Eile algas üleriigiline kooliõpilastele suunatud toitumiskampaania „Snäkikool“, mille eesmärgiks on õpetada lastele tervisliku toitumise põhitõdesid ning regulaarsete söögikordade ja vahepalade olulisust.

3. aprillist kuni 5. maini ligi viiekümnes koolis toimuvates „Snäkikooli“ tundides tutvustatakse lastele lihtsat snäkikella, mis aitab paremini toidukordi ja vahepalasid planeerida. Lisaks toitumissoovitustele saavad lapsed degusteerida tervislike ja maitsevaid külmkuivatatud köögi- ja puuvilju, mis on täisväärtuslikuks alternatiiviks suhkru- ja rasvarikastele snäkkidele.

Kampaania koordinaatori ja sertifitseeritud toitumise-nõustaja Ellyt Talve sõnul liialdavad tänapäeva lapsed tihti magusaga ning söövad vahepalaks näiteks krõpse, küpsiseid ja saiakesi, mis kipuvad kahjuks kiiretel päevadel ka söögikordi asendama.

„Tervema tuleviku nimel ühendasime jõud Eesti ühe suurima koolitoitlustaja ja -puhvetite operaatoriga Daily, kelle koolikohvikud järgivad juba mitu aastat tervisliku koolipuhveti põhimõtteid. See tähendab, et toiduvalikus on lisaks erinevatele puu- ja köögiviljadele esikohal smuutid, pähkliisegud, salatid ja teised tervislikud toidud,“ rääkis Talv.

Koordinaatori sõnul on toitumiskampaania eesmärgiks õpetada koolilastele täisvää-

tuslike ja tervislike toiduvalikute vajalikkust ning selgitada liigse suhkrutarbimise tagajärgi. Kampaaniasse on kaasatud ka Kristel Aaslaid ja Helena Adamson ning teised sotsiaalmeediakuulsused ja toidublogijad.

Koolides toimuvad „Snäkikooli“ harivad tunnid lõpevad võistlusmänguga Kahoot, mille suurima punktiskooriga lõpetanud osalejad pääsevad Eesti Snäkimeistri 2018 poolfinaali.

„Eesti toidumessi “Sööma!” ajal pannakse Tallinna lauluväljakul 5. mail kell 12 Eesti põllumajandus-kaubanduskoja pääsukeselaval proovile noorte maitsemeeldevärvade tervislike suupistetega, mille koostisosad tuleb ära arvata. Valikus on külmkuivatatud puu- ja juurviljad ning põne-

vamatest kooslustest näiteks kartul šokolaadis või okra maitserohelisega. Ebaharilikud maitsekombinatsioonid muudavad arvamist pisut keerulisemaks ja põnevamaks,“ selgitas Talv.

10 parimat noort toidutundjat pääsevad Eesti snäkikimise meistrivõistluste finaali, mis toimub poolfinaaliga samas kohas ja päeval kell 15.30.

Eesti Snäkimeister 2018 finaalis pannakse proovile õpilaste toitumisalased teadmised ning sensoorsed võimed.

MIS, MILLAL

PÕLTSAMAA

ÜHISGÜMNAASIUM

Kolmapäeval, 4. aprillil 10.–12. klasside 3T+3P võrkpallivõistlus. Neljapäeval, 5. aprillil stiilipäev „Back to the 90’s”.

Reedel, 6. aprillil on 11.b ja 12.c – Andra Somelar „Idufirmad, äriplaanid”.

Reedel, 6. aprillil toimub lõpuklassidel pildistamine.

Reedel, 6. aprillil 8.–9. klasside 3T+3P võrkpallivõistlus.

Teisipäeval, 10. aprillil toimub 6. klassidele KEAT loeng.

Teisipäeval, 10. aprillil toimub 8.a ja 8.b klassidel esmaabi koolitus.

Teisipäeval, 10. aprillil toimub 7. klassidel keemia õpikoda.

Kolmapäeval, 11. aprillil on maakondlik algklasside näitemängupäev.

Neljapäeval, 12. aprillil toimub õppenõukogu.

Neljapäeval, 12. aprillil on 12. klassidel lapsepõlvapäev.

Reedel, 13. aprillil toimub 12. klassidel viimane koolikell.

AIDU LASTEAED-ALGKOOL

Kolmapäeval, 4. aprillil kell 9.00–16.30 Aidu lasteaed-algkooli tutvustav päev.

Kolmapäeval, 4. aprillil kell 16 lastevanemate klassikoosolek.

Neljapäeval, 5. aprillil kell 9 tuleb külla noorsoopolitseinik Stefani Korman.

Reedel, 6. aprillil kell 10 toimub projekt „Teater maale”.

PISISAARE ALGKOOL

Neljapäeval, 5. aprillil kell 10–17 toimub Pisisaare algkooli tutvustav päev.

Neljapäeval, 5. aprillil kell 18–19 lastevanemate üldkoosolek.

Reedel, 6. aprillil kell 10 toimub projekt „Teater maale”.

ESKU-KAMARI KOOL

Reedel, 6. aprillil toimub tervisliku toimumise töötuba.

PÕLTSAMAA KUNSTIKOOL

Kuni 14.04 galeriis pART Tartu Kõrgema Kunstikooli maaliosakonna näitus „Lihtsalt pintsliga”.

PÕLTSAMAA MUUSIKAKOOL

Reedel, 6. aprillil osaleb viiuli-õpilane Annamari Haab ESTA keelpillimängijate konkursil H. Elleri nim Tartu muusikakoolis.

Laupäeval, 7. aprillil osaleb Pärtel Enok Viljandi Pärismusmuusika aidas kontsertetendusel „Klaveriloomad. Elu muusikas”.

PÕLTSAMAA LASTEAED MARI

Kolmapäeval, 4. aprillil kell 11 esinevad Vaarikmarjarühma lapsed etendusega „Viltpliiatsite seiklused” Põltsamaa Kodus.

Kolmapäeval, 4. aprillil kell 16.30 Pohlamarjarühmas õhtu koos vanavanematega.

Esmaspäeval, 9. aprillil Kirsimarjarühmas Idla liikumisõhtu koos vanematega.

Neljapäeval, 12. aprillil kell 17 Vaarikmarjarühmas lastevanemate koosolek.

PÕLTSAMAA LASTEAED TÕRUKU

Neljapäeval, 5. aprillil kell 17 toimub Kaseurvakese rühma kevadpidu koos vanavanematega.

PÕLTSAMAA KULTUURIKESKUS

Galeriis on üleval Teatri ja Muusika Muuseumi näitus „Lapsepõlve lood”.

Laupäeval, 7. aprillil kell 19 Vana Baskini Teatri etendus „Õokunigan”

Põltsamaa ühisgümnaasiumi õpilastel käis külas Kaja Kallas

Möödunud nädalal külastas ühisgümnaasiumi õpilasi peatselt Reformierakonna esimeheks saav poliitik ja Europarlamendi saadik Kaja Kallas, kes rääkis oma loengus digiajastust.

„Nutitelefon leiutati aastal 2007 ehk siis kasutati telefone hoopis teistmoodi, ka sotsiaalmeedia on suhteliselt uus asi,” sõnas Kaja Kallas loengu alustuseks ehk tõepoolest, me ei kujutaks ju keegi ette, kui näiteks Twitteris olevad 8000 jälgijat meil ühtäkki tänaval kõik korraga sabas käiksid. „Olles lugenud 1968. aastal ilmunud raamatut, kus püüti kujutleda elu 2000. aastal, leidis seal palju põnevat. Üsna täpselt kujutleti küll kasutatavat tehnoloogiat, sest nähti ette nii mobiiltelefone kui interneti, kuid ei osatud ette näha nende kasutusvõimalusi,” sõnas Kallas.

Üksikud mehed laenutavad koeri

Digitaalne revolutsioon baseerub kolmel asjal: rohkem, mobiilsemalt, mentaalsemalt (*more, mobility, mentality*). Teisisõnu on meil rohkem inimesi, riike ja tooteid, aga ka rohkem valikuid ning kõik teenused liiguvad üle maailma väga kiiresti. Mentaalsus tähendab aga, et meie püüdlused ja suhtumine asjadesse on tänu sellele muutunud – me tahame kõike rohkem kui kunagi varem ja just seal, kus me asume.

Oma töös puutub Kaja Kallas kokku väga paljude erinevate ideedega – nii satust ta kord kokku kutsikate laenutamise äpiga. Kellele võiks aga see olla orienteeritud? Ilmselt ei ole inimest, kes oma loogilise mõtlemise mahukusest või kahe jalaga maa peal olemise oskusest siit abi leiaks, sest õige vastuse ära arvamine nõuab hoogsalt raamidest välja astumist. Esimesena pähe tulnud vastused – lapsed ja vanemad inimesed on seega

Kaja Kallas PÜG-i saalis.

täiesti valed. Nutimaailmas elamine on viinud selleni, et noored mehed ei oska enam naissooga kuidagi jutule saada (!). Kui aga nüüd selline mees nunnu kutsikaga pargis jalutab, nõlendab vastassoo esindaja sellise ahvatleva pildi peale otsemaid kohale ja tutvus võibki olla sõlmitud. Siinsamas jalge juures karglev koerahakatis on aga enese teadmata korda saatnud juba oma esimese heateo. Sellised uue ajastu mured ajaksid tegelikult naerma, kui nad aga paraku ei oleks pärit praegusest reaalsest elust. Jaapanis ongi tagajärjed juba käes, sest 30 % noortest meestest ei tahagi reaalselt naistega suhelda, kuna neil on kübersõbrannad, kes ei nääguta ja on alati sõbralikud.

Digimaailm

Viimase viie aasta analüüs näitab, et rohkem kui 20% arenenud riikide majanduskasvust tuleb digimajanduse kaudu. „Eestist rääkides oleme me harjunud, et meid peetakse innovaatiliseks riigiks, kuid globaalse innovatsiooni indeksi järgi oleme me üsna lõpus, mis on tegelikult muret tekitav. Digimajandus kasvab aga oodatult seitse korda kiiremini kui Euroopa sisemajanduse kogutoodang tervikuna.”

Kui varem võis ettevõtte arenemine maailmaettevõtteks võtta aastaküm-

neid, siis nüüd võimaldab hea idee sellel väga kiiresti toimuda ja globaalselt laieneda, küll aga on suured ettevõtmised koondunud konkreetsete tegijate kätte. Hea idee ilmunisel ootatakse see kohe nende poolt ära, YouTube ja Facebook on meile kindlasti just sellisteks tuttavateks näideteks. Kuidas aga tunda ära sellised ideed, mis võiks globaalsetesse mõõtmetesse ulatuda? USA-s viibides oli võimalik sellest ka sealsete eestlastega vestelda. „Kõigepealt vaadatakse ideesi pühendumist, huvitaval kombel eelistatakse autoritena ilma majandushariduseta inimesi, kuna vastava haridusega inimesed hakkavad liiga palju mõtlema just majandusliku poole peale,” sõnas Kallas.

Kas robotid võtavad inimeste töö üle?

Ulmekirjanduse ja -filmide kaudu oleme me tuttavad stsenaariumiga, kuidas robotid võivad sisuliselt planeedil kõiki töid tegema hakata ja viimaks ka võimu võtta. Eelpool mainitud 1968. aasta raamatuski arvati, et aastal 2000 ei peagi keegi meist töötama ja inimeste ainsaks ülesandeks on välja mõelda, kuidas oma meelt lahutada. Nii küll läinud ei ole, küll aga on suurenenud tublisti meelelahutuse osa.

Mõelda tasuks aga inimeste ja robotite koostöö-

le, sest robotid ja inimesed meeskonnana on 85% efektiivsemad kui kumbki eraldi. Kui näiteks looduses on ühest punktist teise liikumisel kõige efektiivsem kondor, siis inimene jalgrattal annab efektiivsuses kõikidele loomadele ja lindudele silmad ette.

Kui valdavaks on arusaam, et robotid peaksid tegema ära lihtsamad käelised tegevused ja inimese jaoks jääb mõistusega tehtu, ei pruugi see aga nii olla. „Olen olnud grupis, kes sai hinnata teksti, mille olid kirjutanud tehisintellekt ja inimene – ei olnudki võimalik ära arvata, milline on kirjutatud roboti poolt,” toob Kaja Kallas näite. Samuti võiks arvata, et robotid ei sobi vanurite hoolduseks, kuid selgub et see ei pruugi samuti nii olla. Kui inimene ei saa endaga ise hakkama, tunneb ta häbi teise inimese ees, kui aga teda abistab robot, siis see nii ei ole ja abivajaja suudab paremini säilitada oma enesevärikuse.

See, mida nutimaailm meiega teeb, on tegelikult muret tekitav. Keskendumis- ja tähelepanuraskused on tublisti vähenenud, sest nutiseadmes olles ja kedagi kuulates või mingi tegevuse ilmnedes katkeb oma tegevus ja pikaaegne mälu jääb välja kujunemata. See omakorda tähendab, et välja ei kujune ka kriitikameel ja võime asju omavahel seostada ning kokkuvõttes halvenevad ka kognitiivsed oskused.

Kaja Kallas tõi oma loengu lõpetuseks välja ka oskused, mida tuleviku maailmas elavad inimesed peaksid omama: ettevõtlikkus, meeskonnatöö, loovus ja innovaatilisus, probleemilahendamine, turundus ja müük ja digitaalsed oskused. „Viimasena mainitu on just selles võtmes oluline, et inimene tunneks end tehnoloogiaga mugavalt, mitte ei ei peaks sellest parem olema ega seda kartma,” sõnas Kaja Kallas.

RAIMO METSAMÄRT

tähelepanu mälestisi ja ajaloolisi traditsioone kahjustavale tegevusele ja hoidmaks ära väärtergusid tulevikus.

Muinsuskaitse on meie tuleviku kaitse!

Eesti Muinsuskaitse Seltsi juhatus

Kes on meile teinud Karuteene?

Meie ilusti hoitud ja kaitstud pärandi sekka satub aeg-ajalt mõni tõrvatilk, mis kogu meepoti rikub. Paljud muinsuskaitjad, omanikud ja mälestistest rõõmu tundvad inimesed teevad tööd ja näevad vaeva, et kultuuripärandit hoida ja seda ka järgmistele põlvedele edasi anda. Ometi läheb vahel ka viltu.

Kas tead kedagi, kelle hoolimatuse või ahnuse tõttu mõni ajalooline maja laguneb? Või on ohus meie väärt elukeskkond, sest sinna sookutati sobimatu hoone? Kus märkad, et eesti kultuuripärandit kahjustab omakasu? Kas teeb tusaseks, kui keegi oma ametiseisu ära kasuta-

des meie pärandit kahjustab, traditsioone kergekäeliselt hülgab või muinsuskaitselikumist takistab?

Eesti Muinsuskaitse Selts kutsub üles esitama kandidaate Karuteene medalile.

Karuteene medali asutas Eesti Muinsuskaitse Selts 1997. aastal tõstmaks esile isikuid, organisatsioone ja institutsioone, kes pärandikultuuri väärtustava avalikkuse arvates on tekitanud suurt kahju Eesti ainelise kultuuri mälestistele, ajaloolistele traditsioonidele ning institutsioonidele.

Kirjalik argumenteeritud taotlus Karuteene medali määramiseks palume esitada

Eesti Muinsuskaitse Seltsi juhatusale 9. aprilliks aadressil info@muinsuskaitse.ee või Pikk 46 Tallinn 10133.

Eesti Muinsuskaitse Selts teeb Karuteene medali pälvinu nime ja tema karuteene teatavaks iga-aastase muinsuskaitsekuu avamisel 18. aprillil.

Igal kevadel tunnustab Eesti Muinsuskaitse Selts paljusid vabatahtlikke teenetemedalite ja tänukirjadega tubli töö ja vaevanägemise eest ning seab nende tegevuse kõikidele eeskujuks. Samas ei saa me mööda vaadata ka pärandit kahjustavast tegevusest ning just seetõttu ongi asutatud Karuteene medal – juhtimaks avalikkuse

MIS, MILLAL

PUURMANI RAHVAMAJA

Esmaspäeval, 9. aprillil kell 18 toimub mälumängu VI voor.

LUSTIVERE KULTUURIMAJA

Reedel, 6. aprillil kell 20 algab Lustivere piirkonna rahvatantsutraditsiooni 95. sünnipäevapidu.

ADAVERE MÕISA SELTS / VABA AJA KESKUS

Kolmapäeval, 4. aprillil kell 13 toimub valla päevakeskuse saalis võimlemine vanemaalistele, juhendab Maimu Lomp. Kolmapäeval, 4. aprillil kell 15.10 noortebändi proov, juhendaja Heiki Rosin. Kolmapäeval, 4. aprillil kell 17.30 mõisasaalis naiste tantsuproov.

PAJUSI RAHVAMAJA

11.03–13.04 on rahvamaja galeriis Maria Välja isikunäitus-müük „Metsarahvas/Forest People“ (akvarellid/watercolors).

PÕLTSAMAA RAAMATUKOGU

2.–30. aprillini on saalis fotonäitus „Orhideede ilu pildil“ (autorid: Livia Käär ja Rutt Rimmel). 2.–30. aprillini on fuajee vitriinides näitus „Keraamilised kausid“ (autorid: Külli ja Siimar Kivisild). 2.–30. aprillini on täiskasvanute osakonnas näitused „Eesti luuletaja ja tõlkija Artur Alliksaar 95“ ja „Vincent van Gogh 165“. 2.–20. aprillini on laste- ja noorte osakonnas näitus „Head ja ilusad lasteraamatud“ (Parimateks ja kauneimateks valitud lasteraamatud).

AIDU RAAMATUKOGU

Raamatukogus saab vaadata järgmisi näituseid: 5.03–5.04 on vaatamiseks näitus kangastelgedel kudumise kursusel valminud töödest. 1.03–9.04 fotonäitus „Kevad Põltsamaal“, sarjast „Neli aastaaega Põltsamaal“ 3. näitus.

ADAVERE RAAMATUKOGU

Raamatukogus on järgmised näitused: 18.03–6.04 Rahvusarhiivi rändnäitus „Pärisrahvast priirahvaks“. „Veidi Shakespeare'i“, raamatuid Tartu linnaraamatukogu väliseesti ja vanema raamatu osakonnast (kuni 6.04). „Raamat, raamat, veel üks raamat ... ära keelata! Tsensuurist ENSVs“ (kuni 9.04).

PAJUSI RAAMATUKOGU

Raamatukogus on järgmised näitused (kuni 30.04): „Eesti luuletaja Marie Under 135“. „Luuletaja ja tõlkija Ly Seppel 75“. „Eesti kirjanik Teet Kallas 75“. „Kevadpühad saabumas“. „Rahvusvaheline raamatu ja roosi päev”

PÕLTSAMAA PÄEVAKESKUS

Kolmapäeval, 4. aprillil kell 10–12 arvuti kasutuse tutvustus. Kell 12 toolil võimlemine, juhendab Kaia Sarap. Kell 13 nipinurk. Neljapäeval, 5. aprillil kell 10–14 avatud pesumaja. Kell 11 laulmine, saateks mängib Valve Saviauk. Esmaspäeval, 9. aprillil kell 10–13 arvuti kasutuse tutvustus. Kell 10–14 avatud pesumaja. Teisipäeval, 10. aprillil kell 10–12 arvuti kasutuse tutvustus. Kell 11–15 kasutatud riiete tasuta jagamine. Kell 12.00 jooga eakatele. Kell 13–14 arvuti kasutuse tutvustus.

Põltsamaa noortekeskuses toimus enesejuhtimise koolitus

Neljäpäeval, 29. märtsil toimus Põltsamaa noorte- ja elukestva õppe keskuses Vaikuseminutite MTÜ poolt korraldatud enesejuhtimise baaskoolitus. Kursuse käigus tehti harjutusi, mis aitavad välja tulla hajevil mõtetest, segavatest emotsioonidest ja pinges olekust.

MTÜ Vaikuseminutid on 2014. aastal tegevust alustanud organisatsioon, kuhu on koondunud grupp õpetajaid, lapsevanemaid ja erineva taustaga eksperte, kes korraldavad tähelepanu ja meelerahu harjutusi. Üks koolitajatest, Matti Orav käis Põltsamaal, juhendades koolitust siinses noortekeskuses.

Vaikuseminutite baaskoolitus on kaheosaline õppeprogramm, mille käigus tehakse erinevaid tähelepanu- ja meeleluharjutusi. Kursus, mis õpetab endaga toime tulema, toimus kahel koolituspäeval, millest üks toimus märtsis ning teine tuleb maikuu. Kursusel õpitakse, kuidas olla iseendale peremees ning tulla toime oma mõtete ja emotsioonidega.

„Vaikuseminutite baaskoolitus on kahepäevane intensiivkursus teabeloleku praktikate rakendamiseks, kus tehakse erinevaid teadvusega seotud harjutusi. Koolitus koosneb enesejuhtimise ja

eneseregulatsiooni oskuste harjutustest, keskendudes sellele, kuidas paremini toime tulla enda mõtete ja emotsioonidega erinevates stressi- ja kriisisituatsioonides – kuidas olla iseendale peremees, kuidas olla enda elu roolis,“ selgitas terapeut ja koolitaja Matti Orav koolituse sisu, lisades, et samasuguse koolituse korraldas hiljuti ka Põltsamaa ühiskümnaasiumi õpetajatele.

Matti Orava sõnul ongi elus oluline just enesejuhtimise oskus, mida meie haridussüsteemis eriti edasi ei anta – teisisõnu seda, mida oleks vaja endaga toimetulemiseks, koolis ei õpetata. Tänapäeva ühiskonna üks probleeme on see, et pühendatakse palju tööle ja edukusele, unustades sealjuures sageli ära iseenast, leiavad terapeut Matti Orav ja nõustaja Maire Püss.

„Enesejuhtimise oskus on oluline igal ühiskonnatastandil – olenemata töökohast, seisusest ja staatusest. Enesejuhtimise oskust on vaja harjutada, kuid see võtab aega. Kuna maailm meie ümber on niivõrd kiiresti muutunud, siis me, inimestena, ei oska selle infohulgaga enam toime tulla, me kaotame selles virvarris iseenast ära. Enesejuhtimise harjutus seisnebki selles, et harjutatakse, kuidas tulla endaga toime,“ selgitas Matti Orav.

Nõustaja Maire Püss ja koolitaja-terapeut Matti Orav.

„Inimesed peavad õppima endaga hakkama saamist. Võiks öelda, et on kahtemoodi inimesi – ühed, kes on avatud muutustele ja teised, kes lepivad sellega, mis on. Tegelikult läheb meil Eestis praegu võrdlemisi hästi võrreldes näiteks 1945. aastaga. Oleme rikkamad kui eales varem, meie rahval läheb üdini hästi,“ lisas Orav.

Matti Orava sõnul harjusid inimesed varem al ajal, näiteks 1940. aastate küüditamise ajal, eluraskustega hoopis kiiremini ära, kuna siis polnud neil valikut – ellujäämiseks lihtsalt tuli hakkama saada.

„Toon näite, kui minu vanaisa viidi 1940. aastatel Sibirisse, siis polnudki tal aegagi mõelda selle peale, et tal on

mingeid raskusi – ta pidi nendega lihtsalt toime tulema, et ellu jääda. Tänapäeval oleme aga harjunud heaoluühiskonnaga, inimestel on ära kadunud võime raskustega toime tulla. Seepärast on tänapäeval ka palju depressiooni. Kuna oleme heaoluühiskonda jõudnud, siis mõtleme üle. Oleme väljapoole väga tugev rahvas, vaadates kasvõi meie infotehnoloogilisi saavutusi, pöörates palju tähelepanu tööle, samal ajal oleme depressioonis,“ selgitas Orav.

Koolitusel osales kokku seitseteist põltsamaalast. Vastusena küsimusele, miks inimesed osalevad taolistel enesejuhtimise koolitustel, vastas Maire Püss, et tänapäeva inimesed teadvustavad

endale järjest rohkem psüühilisi probleeme, nagu näiteks depressioon.

„Inimesed teadvustavad endale rohkem kui varem, et kui mul on midagi halvasti, siis ma pean midagi endaga ette võtma. Inimesed saavad aru, kui nad ei tule ise endaga toime, vajades abivahendeid, toetust või harjutusi, mis aitavad maha laadida. Inimestele hakkab mõistusesse, pärale jõudma ka see, et rohtude söömine pole lahendus,“ selgitas Maire Püss.

Tahtmata kuidagi vähem tähtsustada taolisi üritusi nagu siinkirjeldatud koolitus, on mõneti tõesti kummaline, et tänapäeva inimestel tuleb õppida iseendaga toime tulemist – käia koolitustel, kus õpitakse, kuidas harjutada teadvelolekut ja emotsioonidega toimetulekut. Samal ajal elame me kõrgtehnoloogiliselt, arenenud ja digitaalses maailmas, mis on täis hüvesid, millest varemalt elanud inimesed ei osanud unistadagi.

Kuid aastakümneid tagasi, hoolimata tänapäevaste hüvede ja võimaluste puudumisest, polnud inimestel vaja käia eneseabikursustel ja koolitustel, et õppida endaga toime tulemist. Samas oli mugavusi tollal tunduvalt vähem kui tänapäeval.

TAAVI KELDER

Kaja Kallase eksklusiivintervjuu Vali Uudistele

Pärast ühiskümnaasiumis toimunud loengut suundus Kaja Kallas Carl Schmidti Majja, kus kiirest päevakavast hoolimata oli peagi reformierakonna juhina tööle asuv Kaja Kallas nõus andma intervjuu ka Vali Uudiste tarbeks.

Esmalt uurisin Kaja Kallaselt, kuidas ta poliitiku teele üldse saattus. Oli siin mängus vanemate eeskuju ja mõju või oli aastaid advokaadi ametis olemist end ammendanud? „Keskkooli lõpetades mõtlesin ma just, et valin ala, kus ei ole ees ei ema, isa ega venda ja ma saaksin ise olla keegi. Advokaadina töusin ma kahe büroo omanikuks ja suurte büroode partneriks, aga tundub, et geenide vastu ikkagi ei saa,“ sõnab Kaja Kallas, kelle sõnul on tal lapsepõlvest alates olnud olemas tugev õiglustaju.

Kas Eestimaa paistab välismaalt välismaalaste ja eestlaste pilgu läbi ka kuidagi teistmoodi? „Kodumaalt eemal olles on kohe üsna selgelt näha, mis on hästi, mis on palju paremini kui teistel ja mis võiks olla paremini. Kõik see annab võimaluse näha suuremat pilti, mitte jääda detailidesse kinni,“ sõnab Kallas. Tema sõnul on positiivne ka mõtetevahetus ja analüüs, teada saamaks, mis teised on teinud, et võtta sealt üle meile sobivad asjad. „Eesti on kahtlemata välismaal heas kirjas, vahest ma aga pisut isegi pelgan, et oleme paremas kirjas,

kui meie sisu tegelikult on. Seepärast ei tohiks kindlasti loorberitele puhkama jääda, sest ilma sisuta see kuvand ei töötaks.“ Mõistagi ei pea eurooplastele enam seletama, mis see Eesti endast kujutab või kus ta asub. „Võrreldes näiteks Läti või Leeduga, teatakse Eestit märksa paremini. Oluline on ju see, et me liiguksime n-ö targa majanduse ja targa Eesti poole igas võtmes, tegelikult on meie kuvand, et me oleme väike ja nutikas.“ Kaja Kallas tõi näite, kui ta esines ühes saates koos Läti ja Leedu saadikuga ning kus paluti tuua üks näide, mille järgi nende riiki kohe ära tuntakse. Leedukatele oli selleks korvpall, lätlastel kelgutamine ja Kaja Kallas tõi näitena Skype'i. „Nüüd oleks meil kindlasti vaja midagi uut, sest see ka kaua ei kann.“ Mõistagi on praegu raske välja tuua ainult ühte uut ala ja näidet. „Digiriigina oleme me küll väga arenenud, kuid paraku ei ole meie ettevõtted väga hästi digitaliseeritud. Kui välisinvestoritel tekib huvi Eesti vastu, ei pruugi nad sobivaid partnereid leida, sest ettevõtted sageli ei ole sellel tasemel.“

Kaja Kallas Reformierakonna esimehena ...

„Erakonna esimehe töö tähendab mulle kindlasti väga suurt koormust, eriti alguses, kui ma olen veel Euroopa parlamendis ning neid töid tuleb katsuda lihtsalt omava-

hel kombineerida. Mis puutub erakonda tervikuna, siis on see ju ikkagi meeskond ja oluline on see korralikult toimima saada.“ Koostöö kohta teiste erakondadega oli Kaja Kallasel aga öelda üks lause: „Ma välistan igasuguse välistamise. 2019. aasta valimistel on meil praeguse seisuga kõigil 0 häält.“ Tema sõnul ei ole praegu teada, millised erakonnad osutuvad valituks ja millised erakonnad osalevad valimistel või millises proportsioonis keegi häält saab või kuidas sobivad reformierakonna programmilised ideed mõne partneri ideedega – teisisõnu on muutujaid üsna palju.

Tasuta ühistranspordi kohta oli aga Kaja Kallase arvamus selline: „Esmalt tuleks sellest rääkida ausalt – see on tasutud transport. Kui vaadata uuringuid, siis ei näita ükski neist, et seda vaja oleks. Kui keskerakond viitab uuringule, mille kohaselt on transpordikulud liiga kõrged, siis seda ju see probleem ei lahenda.“ Tema sõnul jäetakse tähelepanuta teised uuringud ehk miks inimesed ei kasuta transporti. „Buss ei vii inimesi sealt, kus nad on, sinna, kuhu vaja sobival kellaajal ehk kui kõik see, mida inimesed ei vaja, on tasuta, ei pane see neid seda kasutama.“ Kaja Kallase sõnul võib tasuta ühistransport välja suretada aga kommertsliine, mille tulemusena peab omakorda hakkama osutama neid teenuseid, mida siiani tegi erasaektor ehk tegemist on tegelikult lumepalliefektiga.

„Minu arvates tuleb väga selgelt küsida ka küsimus: „Kust see raha tuleb? Ühistranspordi dotatsioonideks on järgmisel aastal ette nähtud 92,4 miljonit eurot ehk see on näiteks kolmandik kogu Eesti laste toetustest,“ sõnab Kaja Kallas. Maksupoliitikast rääkides on pr Kallase sõnul ka praegu-seks kõik koalitsioonierakonnad tunnistanud, et maksupoliitika reform ei ole läinud õiges suunas, teisalt on aga inimestele vaja ka maksurahu.

... või kui tulevane peaminister?

Ei saanud kuidagi küsimata jätta, milline on Kaja Kallase seisukoht tema kui peaministri ametikohale. „Seda on minult juba jõutud palju kordi küsida ja loomulikult olen ma sellele palju kordi mõelnud. Euroopa parlamenti kandideerideski mõtlesin, kas sinna saamine on hea või on hea sinna mitte saada, sest mõlemal variandil on oma positiivsed küljed. Kindlasti ei ole peaministri töö lihtsate killast. Samas aga ei tasu fokuseerida sellele ametile liiga palju, siis võib sellesse takerduda. Olulisem on vaielda läbi need teemad, mis on Eesti jaoks olulisemad ja las siis valijad otsustavad, kellele anda voli valitsus moodustada.“ Kaja Kallase arvates ei nõua peaministri amet tavapoliitikust erinevaid isiksuseomadusi, sest alles peavad olema nii kuulamis-, suhtlemis-, kui mõtlemisoskus. „Mul on sel-

line põhimõte: „Kuula ja sa võid midagi õppida!“ Me oleme kindlasti isegi kogenud, et nutiseadet näppides püüame ka kedagi teist kuulata, agaaju on ikka ühe dominanttegevuse jaoks konstrueeritud. Naised aga olevat selleks võimelised? „Päris täie tähelepanuga mitte, ehk ainult siis, kui heegeldatakse,“ muigab Kallas.

Kaja Kallas on oma blogis tsiteerinud ka USA kunagist presidenti Roosvelt, kelle sõnul on ainukene, mida inimene peaks kartma, hirm ise. Kas Maarjamaal elaval inimesel on põhjust hirmu tunda? „Väike hirm võib olla ka edasiviiv ja paneb tegutsema, suur hirm on kindlasti halvav. Usun, et suurt hirmu ei ole põhjust tunda, kuigi me pelgame oma naabrit.

Viimase küsimusena soovisin teada, kas poliitiku elu vaba aega ka ikka võimaldab ja kuidas Kaja Kallas seda aega sisustab. „Brüsselis olles, kui olen lapse koolibussile pannud, meeldib mulle jooksma käia, tavaliselt ikka 5 km korraga. Peale selle meeldib mulle väga lugeda, tavaliselt ma loen kahtemoodi: alguses, kui ma olen väsinud, loen ma raamatuid, mis nõuavad kaasamõtlemit, kui aga olen väsinud, loen magamistoas eestikeelset ilukirjandust.“ Kaja Kallas eelistab võimalust mööda paberkandjat, kuid reisides on juba puht praktilises mõttes hea kasutada lugerit.

RAIMO METSAMÄRT

NOORTE TUGILA - Mis see on?

Noorte Tugilas töötavad noorsootöötajad, kes aitavad noori koolis püsida või sinna tagasi pöörduda, samuti tööturult eemaldunud noori uuesti turule.

On erinevaid põhjuseid, miks kool pooleli jääb või miks noor tööle ei mõtle.

Täiesti tavaline peres – ema töötab teises linnas, hommikul sõidab varakult tööle, isast ei tea laps eriti palju, koos ei elata mitu aastat. Lapse ülesanne on ise tõusta, süüa ja kooli minna. Koolis kõige paremini just ei lähe ja seepärast on targem otsida põhjuseid, miks kooli mitte minna. Mõni aeg saab nii kodus olla, koolist ei hakka keegi kohe emale teatama ja emagi ei loe iga päev e-kooli lehte. Nii päevad lähevad, mahajäämus suureneb, uuesti kooli minnes on tekkinud palju lünki õppimises, järelevastamised ja topelt õppetöök valmistumine panevad lapsele suurema pinget, kui varemalt laps on harjunud. Vastupidavus katkeb...

Mõned sõbrad kutsuvad enne tundi minekut kaasa linna peale ja nii algab tundi puudumise saaga, millele järgneb ühel hetkel erinevate spetsialistidega kokkusaamine, vanemate koolikutsumine, mahajäämus ja halvad hinded. Enesehinnang langeb, tahaks ju sõpradega koos olla ja mitte erineda....

Justkui nõiaring.

Hea on leida lapse tugevused. Enamasti need aitavad lapsi tegevuses hoida, annavad talle vajalikku positiivset tagasisidet, aitavad hoida enesehinnangut langemast.

Kaasa aitab ka pere toetus, sõprade või noorsootöötaja abi. Noorsootöötaja on rohkem sõbra rollis ja saab koos aidata mõelda, mis on õigem hetkel teha. Vajadusel leitakse uusi viise, kuidas olukorrast välja tulla ja milised on need õlekõrred, mis abiks on.

Iga juhtum on eriline, sest iga laps on väärtus ja mõnikord tuleb toetada nii last kui vanemat.

Oma pere on iga lapse tugisüsteem ja kui vanemad seda mõistavad, on kõik hästi.

On palju lahkuläinud peresid, kus vanematevahelise võimuvõitluse tulemusel unustatakse lapsed sootuks ja pime äratagemine teisele vanemale on mõnele lahkumineku järel ainus elu elamise viis. Leppimine lahkuminemise tagajärgedega ning oma elu elamisele keskendumine võiks olla vanematele see eesmärk, et lapsed saaksid väljuda oma ellu psüühiliselt terve ja toimetulekuvõimelise inimesena.

Tugila noorsootöötajad asuvad Sulle lähimas noortekeskuses.

MAIRE PÜSS

Tegevuste elluviimist rahastatakse haridus- ja teadusministri kinnitatud ning Eesti Noorsootöö Keskuse poolt elluviidava ESF kaasrahastatud programmis, „Tõrjutusriskis noorte kaasamine ja noorte tööõhivõimalduse parandamine“ kirjeldatud tegevuste kaudu.

Kamari haridusseltsi naissansambel võitis laulukonkursi esimese auhinna

23. märtsil toimus Jõhvi kontserdimajas Hans Hindpere laulude konkurss, mis kandis nime „Kõnnib kevad.“ Konkursi eesmärgiks on väärtustada helilooja Hans Hindpere loomingut, mis sobib suurepäraselt ansambelite repertuaari. Kamari haridusseltsi naisansambli (juhendab Õie Aruoja) esinemine sujus nii hästi, et koju naasti esikohaga, tegelikult oli see samanimeliselt laulukonkursilt juba teine esikoht. Võidu tõid koju Liivi Põldma, Kaire Küppar, Inga Reinmaa, Inge Rosenberg, Silva Orion, Merlin Narits ja Ingrid Seemann, klaveril saatis Taimi Geraštšenko.

Peale esimese koha toodi koju ka eripreemia – parima rahvalaulu eest, mida esitati *a capella*, Hans Hindpere lauluvaramust tuli esitusele pala „Lumi sulab“. Õie Aruoja sõnul oli temal kui juhendajal veidi hirm just *a capella* esituse puhul. „Siin olid mõned krõbedad akordid sees ja tavaliselt on ju meie tubli klaverisaatja Taimi Geraštšenko meid toetamas,“ sõnab Õie. Ju oli aga esitus ikkagi nii heast klassist, et žüriisse kuulunud endine ansambel Laine laulja Sirje

Põllu ja Heiki Mätlik hindasidki just selle pala eripreemia vääriliseks.

Võidu võtmeks on „kuri“ juhendaja

Kamari haridusseltsi naisansambli liikmed saavad kokku kord nädalas ja on rahul nii oma ansambli suuruse kui seltskonnaga ehk teisisõnu on moodustunud justkui pisike, aga monoliitne seltskond. Tegelikult on varematest jutuaajamistest nii pillimeeste, rahvatantsijate kui lauljatega jäänud kõlama alati üks ja seesama sõnum: seltskond peab olema mõnus ja ühtehoidev, siis on koos ülesastumine ka tõeliselt nauditav. Just nii on siingi, sest koos esitatakse laule, mis on tõesti seinast sein, sest siia kuuluvad nii eesti kui välismaa klassikalised lood ja rahvalaulud. „Uuemaid lugusid on ehk vähem, repertuaar sõltub ka sellest, kuhu meid kutsutakse,“ arvavad ansambli liikmed. Üks kiiremaid ja tegusamaid perioode on ansambli jaoks loomulikult jõuluaeg, aga ka vabariigi aastapäev, samuti kutsutakse neid erinevatesse kohtadesse

laulurõõmu jagama. „On väga tore tunne, et meid on mitu korda meie hooldekodusse kutsutud esinema ja sealsetele elanikele rõõmu pakkuma,“ on ansambli liikmed ühel nõul. „Vahel kasvatame oma ansambli kooriks ka ja käime laulupeol esinemas,“ sõnab Õie Aruoja.

Kõige raskem olevat aga alati ikka omadele laulda, sest siis püütakse kõigest hingest, aga teinekord võib just nii ka pisut üle pingutada.

„Esimene kord oli tegelikult kergem esineda, sest me ei osanud üldse auhinnalist kohta oodata, arvasime vaid, et välja antakse ainult *grand prix*,“ arvasid ansambli liikmed esimese üllatusvõidu kohta. Ehkki Õie Aruoja arvas tagasihoidlikult, et nüüdki mindi kohale lihtsalt n-ö oma ära tegema, päädis see ikka esikoha võitmisega. „Õie teeb väga head hääleseaded,“ ennetavad lauljad minu küsimust võidu võtme kohta. Edasi vesteldes selgus aga, et ansambli liikmete tööprintsibiiks või hüüdlauseks ehk tänapäevases kõnepruugis *slogan*’iks võiks vabalt olla ka „tee tööd töö ajal, aja juttu jutu ajal.“

Õie Aruoja sõnul tähendab see seda, et nii kui proov algab, keskendutakse kohe laulmisele ja jutuajamised jäävad pärastiseks. „Ansambelis ei ole mingit rivaalitsemist, sest Õie on boss,“ hakkavad liikmed korrata naerma. „Enne konkursi on meie juhendaja aga hästi kuri“ – sellise lause peale vallandub aga eriti suur naerupahvak. Tegelikult tähendavat see seda, et kuri juhendaja on lihtsalt nõudlik ja viimistleb viimaseidki pisi-asju ja just selline suhtumine ongi sageli võidu võtmeks. „Meie repertuaaris olnud laul on jõudnud ka laulupeole,“ kuulen ma uhkusenoodiga öeldut.

Ees ootab põnev suvi

Peagi on käes suur suvi ning naisansambli jaoks tähendab see mõistagi uusi ja põnevaid esinemisi. „Valmistume maakondlikuks laulupeoks ja läheme koos kirikukooriga ka Ruhnu,“ toob Õie Aruoja kaks näidet. Ruhnu saarel esinemine on kõigi ansambli liikmete jaoks kindlasti eriliseks elamuseks, sest siiani ei olnud keegi neist veel oma jalaga saarele astunud.

„Kaks ilma kolmandata ei jää.“ Selle vanarahvatarkuse järgi on meil igati alust loot, et Kamari naisansambel just nii talitabki ja naaseb Hindpere lauluvõistluselt kolmasti kord kilbil, pealegi on ju järgmisel aastal kodusel Põltsamaal toimumas Uno Naissoo lauluvõistlus, kust on samuti esikoht võidetud. Seni kui võistulaulmist ei toimu, rõõmustatakse aga kuulajaid nii kodus kui võõrsil ikka endiselt ilusti kõlavate ja südamest esitatud lauludega.

RAIMO METSAMÄRT

SPORDIST LÜHIDALT

Mälestame unustamatuid mängukaaslasi

Põltsamaa linnas ja ümbruskonnas on malemäng olnud aastakümneid au sees. Malet mängiti innukalt mitte ainult Põltsamaa keskkoolis, vaid ka Põltsamaa EPT-s, ETKVL-i Põltsamaa põllumajanduskombinaadis, autobaaasis, Adavere näidis- ja Põdra sovhoosis, Lillevere-nimelises, Lustivere, Rahva Hääle, Pajusi kolhoosis ja mujalgi.

Sirvides eile vanu võistlustabeleid ja mängude protokolle, läks meel üsnagi kurvaks. Enam ei ole meie keskel kunagist Lustivere kooli direktorit Erni Kütti, koolmeisterid Arno Krassi ja Tõnu Tuvi-kest, firmajuhti ja ühiskonnategelast Endel Pajumägi, vendasid Endel ja Karl Rudit, Peeter Peetsu, Alfred Lukki, Elmar Rauda, Raimond Kaasikut, Vello Ojasoont, Eino Järaveret, Erich Pedmanson, Tõnu Tootsi, Kaarel Nurka, Kalju Kuldveri, Raivo Juurt, Peeter Müüri, Arno Metsojat ja mitmeid teisigi, kes on jätnud Põltsamaa malellu sügava jälje.

Laupäeval, 21. aprillil algusega kell 11 mälestame Hullava Naise pubis lahkunud järjekordse mälestusturniiriga. Ja jällegi on üksteiste maleoskust võrdlemas üle 80-aastased maleveteranid endist vanematega. Ruuduliste laudade taha ootame kummaltki poolt 8 mees- ja 2 naismaletajat. Tõenäoliselt kaitsevad maleveteranide au Liida Jakobson ja Aita Kurg, Paul Evard, Villu Ojassalu, Ed. Rumvolt, Jaan Soone, Vambola Plink, Aarne Kurg, Ants Mägi, Enno Lillemets, Olev Toom. Nooremaist nuputõstajast ootame alati sõbralikku võistluspaika eelkõige Argo Jürgensoni, Kalle Ojassalu, Mait ja Mart Paaborteid, Enno Paatsit, Uno Valdmetsa, Silver Nõmiksaart, Ilmar Jakobsoni, Maire Haavat, Aino Linnast.

Auhinnaturniir sisepetangis

Petangimäng on konti mööda igale eale. Põltsamaal mängivad seda küllaltki osavat kätt ja täpset silma nõudvat spordiala peamiselt eakamad huvilised, kelle hulgas on esikümnes rohkem naisi. Ja naismängijate kiituseks lisame – nad on Felixhallis hoolikalt harjutanud ka talvekuudel. Sealsete administraatorite sõnul on naismängijad heas vormis ning lubanud meestele tuule alla teha.

Korraldamegi Felixhallis 13. aprillil algusega kell 17 sisepetangi auhinnaturniiri, kus naised saavad oma plaanid ellu viia. Meesmängijate nimel ütlen – kanapoegi loetakse üle sügisel.

Mängitud 5 vooru

Põltsamaa selle talve- ja kevadkuude saskuturniiril on 12 voorust mängitud 5. Kõigis viies voorus on 60 ja enam punkti saanud turniiritabelisse võhmalased Vares-Alliksaar ja Vingissar-Veski ning Kont-Võsa. Viendas voorus võitsid Otto ja Villu Ojassalu võhmalasi Varest-Alliksaart küll 12:11, kuid see tulemus andis neile 1 punktilise (69) edu ja vooru võidu Ojassalude ees. 65 punktiga olid kolmandad Suik-Juhandi.

Viie vooruga on Varesel-Alliksaarel 329, Kondil-Võsal 328, Ojassaludel 323, Vingissarel-Veskil 318, Tederil-Lojanderil 307 ja Haanil-Hindriksil 302 punkti.

VILLU OJASSALU

Anette Leppik ja Samurai's Miracle võitsid Soomes kolm esikohta

Soomes toimunud võistlusel Aino Masters Cup võistlesid suurepäraselt Anette Leppik ja tema ratsu Samurai's Miracle, kes võitsid neljas kavas olnud võistlusest kolm, lisaks saavutati veel ka kaheksas koht.

Reede hommikul algasid võistlused juba hommikul kell

10. „Ette sõideti kohe hea aeg, mulle meeldibki võimaluse korral startida lõpuosas, siis on mul konkurentide sooritused teada ning näen ka, kus on rajal raskemad kohad. Eks mul mõne parkuuriga (120 cm) oli ikka õnne ka,“ sõnab Anette. Kuidas aga konkurendid ei pingutanud, paremat aega nad ei suutnudki näidata.

Laupäeval juhtus parkuuri ületamisel ka üks apsakas ehk lati maha ajamisel lisandus karistuseks 4 sekundit, kuid kuna kiirus oli nii hea, ei muutnud see midagi ja teine esikoht oligi tõsiasi. Sama päeva õhtul ootas aga ees juba teine võistlus, kus parkuuri kõrguseks oli 125 cm, ka selles võistluses oli Anettel võimalus startida oma lemmikkohalt ehk võistlejate

järjekorra lõpust. „Rada oli väga tehniline ja rahvast oli tribüünidel väga palju, aga meil oli jälle õnne!“ on Anette rõõmus nagu sellise superesinemise peale ka nüüd naerul.

Elu parim võistlus

Viimasel võistlusel ehk pühapäeval tuli leppida kaheksanda kohaga, mis on tugevat konkurentsi arvestades samuti väga hea tulemus. „Eks hobune oli selleks ajaks juba väsinud ka,“ tunnustab Anette oma kaaslast. „Mul ei ole eluski veel nii hästi läinud ja ma olen tegelikult tohutult rahul küll,“ lisab ta juurde. Võidu väärtust tõstab ka asjaolu, et rikkamad ratsaklubid saavad kasutada kui tahes palju hobuseid, meie Sam aga oli võistlustules kolm päeva järjepanu. Kindlasti peab heas füüsilises vormis olema ka ratsanik, seepärast käib Anette usinasti nii kergejõustiku kui võrkpallitrennis.

Kuigi võistlus toimus väikeses kohas, olid seestvatu hobuses tallid lausa eeskujulikus korras – kõikjal elektrikuksed ja ranged turvanõuded – see oli Anette jaoks tema karjääri kõi-

ge uhkemaks esinemiskohaks. Et ratsul oleks jõudu, energiat ja jaksu, saab ta võistluseelset perioodil ka teistmoodi toit, nagu inimeste maailma tipp-sportlane. Ei kujuta ju meiega ette, et maailmarekord püstitatakse pelgalt kartuli, kapsa ja seaprae toel. „Anname talle enne võistlusi müsli, energija jõusööta, sest muidu võib ta uimane ja väsinud küll olla,“ kommenteerib Anette. Kodus sellist head-paremat niisama ei jagata, sest energiline hobune võib seepeale põllu peale ekslema sattuda.

Talvine puhkus tegi head

Talvine puhkus, mis ei olnud muidugi talveuni, kulus väga marjaks ära, sest südalvel Luunjas toimunud avavõistlustel oli kohe autasuks esikoht. Kui eelmist hooaega tervikuna peab Anette oma karjääri kõige edukamaks, siis just viimane võistlus Poolas oli ka ilmselt kõige raskem. „Hobune hakkas tõkete ees tõrkuma, kartsin juba, et ta teeb seda edaspidi ka, aga õnneks ei ole seda juhtunud.“

Poola sõit oli aga ka paras vint-sutuste tee, kus autod läksid katki ja pärale jõuti alles 27 tunni pärast. Sellegipoolest toodi ka Poolast kõigi kiuste üks esikoht siiski koju, sest Samurai's Miracle näitas tõelist võitlusvaimu.

Anette Leppik eelistab võistelda välistingimustes, kuna sisemaneesides on sageli kitsas, ei näe hästi tõkkeid ja otsustamiseks on seetõttu vähem aega.

See hooaeg on alanud tõesti lausa hiilgavalt, seepärast on Anette ja tema ratsu ka sel aastal osalemas nii Lätis, Leedus, Poolas kui Soomes, et aga koormus liialt suureks ei läheks, on enamik Eesti võistlustest kavast välja võetud. Eestis võistleb Anette ka, aga siis on tema tiimiliikmeteks kaks noort ratsut, kellel on vanus viis ja neli aastat.

„Eelmine aasta mõtlesin tõesti, et see on nüüd küll minu aasta, aga kuna see hooaeg on nii hästi alanud, äkki ei olegi see nii, vaid on hoopis ettevalmistus selleks,“ puhkeb Anette rõõmsalt naerma.

RAIMO METSAMÄRT

 Täna tähistab oma 56. sünnipäeva...				TA ON AASTA... 1997 ... 2004																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
---	--	--	--	------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Müük

Müüa välisvoodrilaudu 18x120/145 hinnaga al 6,85 €/m², **tuulekastilau-du** 18x95/120 hinnaga al 7,15 €/m². **Tööstuslik värvimine** 1,85 €/m². Transpordivõimalus. Tel 5660 1979, info@arutehas.ee

Rentimine

Anda rendile **kuni 600 m²** ettevõtluseks sobivat pinda Põltsamaa kesklinnas. Tel 551 5859.

Töö

TK-Team Baltic AS otsib kohusetundliku **TOOTMISASSISTENTI**. Täistööaeg E–R 8.00–16.30 Kandideerimiseks saada CV ja kaaskiri merlin.martinson@tk-team.com

Mälestame

*Ei kao leinavalu hingest,
ei kao silmist pisarad ...*

IGOR LEONTJEV

Avaldan kaastunnet lesele ja lastele peredega kalli abikaasa, isa, vanaisa ja äia kaotuse puhul.

Virve

Ost

Ostan **traktori** kuni 80 hj. Tel 5627 2368.

Teenus

KAARDID ENNUSTAVAD tel 900 1727 hind 1.09 €/min. Kogenud ennustajad 24 h Eesti vanimal ja parimal ennustusliinil. Vaata ka sooduspakkumist **www.ennustus.ee**

Arvutiabi. Telefonide ja telerite remont. Põltsamaa, Tartu mnt 1a. Tel 5609 2204.

Kogemustega **plaatija** ootab tööpakkumisi. Tel 5363 2549.

Vannitubade/WC remont, plaatimine, torutööd. Tel 5830 3488.

MASSAAŽ
Töötan ka nädalavahetusel.
Tel 5664 6469
Erki

Ajalehe Vali Uudised toimetuses võetakse vastu kuulutusi ainult ajalehte

Vali Uudised

Toimetus avatud E–R **8.00–17.00**
Pajusi mnt 22, Põltsamaa.

Tel 776 8874, e-post: reklaam@vali.ee.

TOMRENT OÜ

OTSE TOOTJALT
pakitud kasepuitbrikett, turbabrikett al 129 eurot, pellet 6 ja 8 mm, pakitud kivisüsi, klotsid võrgus. Vedu.
Tel 5068501.

MARREK PUIT

- Ehituslik saematerjal otse saeveskist
 - Lai valik erinevaid mõõte
 - Transpordi ja mahalaadimise võimalus
- Teave tel 5648 2490, 5667 8631
info@marrekpuit.ee
Päinurme, Järvamaa

Põltsamaa, Pikk tn 47
Avatud E–R 10–17 Tel 507 8185.

OÜ KMK Alfie
pakub uusi ja kasutatud
- pesumasinaid
- külmikuid
- elektripliite ja varuosi

Elektripliitide, külmikute ja pesumasinate remont!

Kanna helkurit!

Lp. Mesinikud!

Luke Vahavabrik ostab **mesilasvaha 8 €/kg** ja vahetab **kärjepõhja 2 €/kg.**
Kärjepõhja müük 12 €/kg
Põltsamaal Puhu ristic 7. aprillil kell 9–10.
Milaano mägedest toome
kollaseid itaalia mesilasemasid 28 €/tk 10.–20. mail.
Ettetellimine 14 €/tk kuni 30. aprillini.
Tel 5645 2997, 513 3356. luke.vahavabrik@mail.ee

PÕLTSAMAA ÜHISGÜMNAASIUM kuulutab välja avaliku konkursi 2018/19 õppeaastaks

KLASSIÕPETAJATE AMETIKOHTADELE.

Sooviavaldus, CV ja haridust tõendavate dokumentide koopiad palume saata **13. aprilliks 2018** kas kooli sekretäri meiliaadressile: janne.maisvali@poltsamaa.edu.ee või postiaadressil Veski 5, Põltsamaa linn, Põltsamaa Ühisgümnaasium, 48106.

Asume Kuningamäel
Tel 5349 8176
E-R 9.00–18.00

- Mootorite remont
- Õlivahetus
- Automaatkäigukastide remont
- Veermike remont

• **REHVITÖÖD**
(hooajal rehvivahetus kokkuleppel ka väljaspool tööaega)

UUS!

- Mootorite eelsoojendussüsteemide (Webasto jm) **REMONT JA HOOLDUS**

- Murutraktorite ja -niidukite **REMONT JA HOOLDUS**

Meilt saad ka
• Vajalikud varuosad, õlid, akud, rehvid jne.

*Töökas ja sõbralik oli Su hing.
Puhkama säälpool loojangut kutsuti Sind ...*

Avaldame kaastunnet Silvile ja teistele lähedastele
IGOR LEONTJEVI surma puhul.

Naabripere Kikkas

Südamlik kaastunne Ingridile ja Ivarile lastega ning kõigile lähedastele kalli

IGOR LEONTJEVI

kaotuse puhul.

Mare perega ning Sirje, Anne ja Algi

*Iga hetk on meie elusaatus,
igal hetkel oma hind.
Iga hetk võib tulla viimne vaatus –
kostub kell ja sulgub eluring.*

Avaldame sügavat kaastunnet Eleonora Valgule kalli tütre

SIGNE LAHTEINI

surma puhul.

Liilia, Esta, Maie

*Nii vaikseks kõik on
jäänud ...*

Südamlik kaastunne lähedastele kalli

SIGNE LAHTEINI

kaotuse puhul.

Perekonnad Maasik ja Jüriimäe

Südamlik kaastunne Leonorale kalli tütre

SIGNE LAHTEINI

kaotuse puhul.

Järvamaa Kutsehariduskeskus

Südamlik kaastunne Olavile ja teistele lähedastele kalli

SIGNE LAHTEINI

kaotuse puhul.

Perekonnad Joosu ja Jürgenson

Avaldame siirast kaastunnet Terjele kalli õe

SIGNE LAHTEINI

surma puhul.

Kristi, Kristiina ja Sirli

Südamlik kaastunne Aivarile kalli elukaaslase

MAIE KULDMAA

kaotuse puhul.

Kolleegid TK-Team Baltic AS-ist

Südamlik kaastunne Kalmerile ema

MAIE KULDMAA

kaotuse puhul.

Uno

Siiras kaastunne Norale ja Olavile kalli tütre

SIGNE LAHTEINI

kaotuse puhul.

Perekond Orgla

Armsad Olvi, Nora, Terje ja teised lähedased!

Südamlik kaastunne kalli

SIGNE LAHTEINI

õnnetu kaotuse puhul.

Juss perega ja Märt perega

Südamlik kaastunne Riivole perega kalli

SIGNE LAHTEINI

surma puhul.

Põltsamaa Vallavalitsus

REIN LÄLL

Südamlik kaastunne Ainole kalli abikaasa kaotuse puhul.

Veera ja Aino

Meie siiras kaastunne Ainole armsa abikaasa

REIN LÄLLI

surma puhul.

Kunagised naabrid Saima, Milda, Leo, Erich ja August

Mälestame kallist ema

ELLI-ROSALIE TAMME

4. IV 1923 – 11. II 2018

95. sünniaastapäeval.

Tütred peredega

*Armastus sulagu mälestuseks ja valu lauludeks.
Lõppegu lend läbi taeva tiibade kokkupanekuga pesa kohal ...*

SIGNE LAHTEIN

Südamlik kaastunne lähedastele.
Pinginaaber Triin perega

Südamlik kaastunne Terjele perega kalli

SIGNE LAHTEINI

kaotuse puhul.

Maarja Liisa perega

Südamlik kaastunne Terje Lehistele perega armsa

SIGNE LAHTEINI

surma puhul.

Perekonnad Kivimets ja Maikalu

Südamlik kaastunne Ainole kalli abikaasa

REIN LÄLLI

kaotuse puhul.

Algi, Anne, Sirje ja Mare

Mälestame lugupeetud tantsujuhti ja head sõpra

HARRY TARVET

Hilja, Senta, Helbe, Silvia, Helju

E-N 11.00–19.00
R-L 11.00–19.00
P 11.00–18.00
11–02 ansambliõhtul

Imabere Kõrts

Laupäeval, 7. aprillil Pääse 8 €

HELLAD VELLED & DJ Aare Anton

info@imaveretrahter.ee | tel 387 0054, 5646 3044 | www.imaveretrahter.ee

PERE OPTIKA

PRILLIPÄEVAD

18. aprillil
PÕLTSAMAA PEREOPTIKAS
Kesk tn 6 (Maxima maja)
Registreerumine tel 776 9377, 5688 0959
või kaupluses Kesk tn 6.
Kauplus avatud E–R 9.00–18.00 (lõuna 14.00–15.00)

10. aprillil ja 24. aprillil
JÕGEVA HAIGLA OPTIKAS
Piiri tn 4
Registreerumine 776 3777
või kaupluses Piiri 4.

Silmi kontrollib optometrist.

APRILLI KAMPAANIA –
PEREOPTIKAS ON KÕIGIL VÕIMALUS VALIDA
KAS KAHED PRILLID ÜHE HINNAGA
VÕI KAHED PRILLIKLAASID ÜHE HINNAGA.

TEADE

Autom Põltsamaa Liiklusklubis algab

6. aprillil kell 17.00

B-kategooria algastme kursus

aadressil Põhja-Kaare 2.

Vajalik etteregistreerimine tel 517 2835.

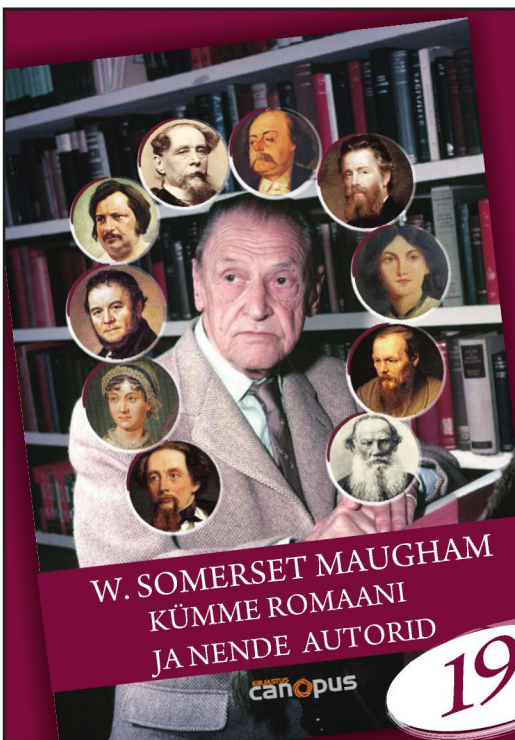

PAKIVEDU
UKSEST UKSENI

TEL 527 7978
AMR TEAM OÜ

VEOTEENUS
KOLIMISTEENUS
VEOD AUTOTREILERIGA

f AMR PAKIVEDU

Müügil uus
W. Somerset Maughami
raamat

Kümme romaani ja nende autorid, kus ilukirjanduse suurmeister W. Somerset Maugham võtab jutuks kümme kõige paremat romaani maailmakirjanduse ajaloos, muidugi tema enda arvates, ja nende autorid. Maestro arvates kuuluvad nende kümme romaani hulka näiteks Jane Austeni *Uhkus ja eelarvamus*, Balzaci *Isa Goriot*, Tolstoi *Sõda ja rahu*, jne. Maughami poolt välja valitud kümnest autorist neli on inglased (Henry Fielding, Charles Dickens, Jane Austen, Emily Brontë), kolm prantslased (Gustave Flaubert, Honoré de Balzac, Stendhal), kaks venelased Lev Tolstoi, Fjodor Dostojevski ja üks ameeriklane (Herman Melville).

19€

canopus

Vali Press
Pajusi mnt 22 Põltsamaa

PÕLTSAMAA
JALGRATTAKESKUSEL
ON 10. APRILLIL
SÜNNIPÄEV

20 AASTAT RATTAPOODI

Sünnipäeva tähistame
12., 13., ja 14. aprillil –
kogu kaup –20 %
ja palju muid magusaid pakkumisi.

12.–14. aprillil on
kauplus avatud kell 8–19.
Tel 5558 0110.

Põltsamaa, Kesk tn 1
E–R 9.00–18.00, L 10.00–15.00, P suletud

MARREK PUIT

Seoses tootmismahu suurenemisega otsib
Marrek Puit OÜ Päinurme saeveski
oma meeskonda:

- REMONDIMEEST-
FRONTAALLAADURI JUHTI
- KETASSAERAAMI OPERAATORIT
- SAEVESKI ABITÖÖLIST

Info tel 5648 2490.
CV koos palgasooviga saata
info@marrekpuut.ee
www.marrekpuut.ee

Müüa
küttepuid

LEPP
50/30 cm
toores **34/36 €/rm**

SANGLEPP
50/30 cm
toores **36/38 €/rm**

Transport hinna sees
Tel 5699 6890
Marrek Puit OÜ

OLETE OODATUD
PISISAARE ALGKOOLI
TUTVUSTAVALE PÄEVALE

2018. a 1. septembril kooliteed alustavatele lastele ning nende vanematele ja kõigile lasteaiaaalistele lastele tutvustav päev
NELJAPÄEVAL, 5. aprillil 2018 kell 10.00–17.30.

Võimalus osa võtta kooli ja lasteaia õppe- ja mängutööst. Lasteaia tegevused kell 9–11 – **tantsuline liikumine, muusika, käeline tegevus.**
Kooli huvialaringide tutvustus kell 13–15 – **tantsuline liikumine, kandlering, animatsioon, robotika.**

Pisisaare spordikeskuses müramisring alates kella 15-st kõikidele lastele tasuta.

Info tel 775 0218 või 5817 1877

OLETE OODATUD
AIDU LASTEAE-ALGKOOLI
TUTVUSTAVALE PÄEVALE

2018. a 1. septembril kooliteed alustavatele lastele ning nende vanematele ja kõigile lasteaiaaalistele lastele tutvustav päev
KOLMAPÄEVAL, 4. aprillil 2018 kell 9.00–16.30.

Võimalus osa võtta kooli ja lasteaia õppe- ja mängutööst. Lasteaia tegevused kell 9–11 – **tantsuline liikumine, käeline tegevus, muusika.**

Kooli huvialaringide tutvustus kell 12–15 – **tantsuline liikumine, kandlering, robotika.**

Info tel 774 4446 ja 5341 8070.

Kohaliku omaalgatuse programm avas taotlusvoor ja ootab MTÜde taotlusi 2. maiks.

Kohaliku omaalgatuse programmi (KOP) eesmärgiks on tugevate ja omaalgatusel põhinevate kogukondade tekkimine ja püsimine. Programm toetab kodanikuühenduste tegevusi, millega panustatakse kogukonna identiteedi tugevnemisse, kogukonnaliikmete teadmiste ja oskuste kasvumise, tõhusama koostöö tekkesse, kogukonnaliikmete ühistegevust soodustavate avalikus kasutuses olevate objektide rajamisse ja arendamisse ning kogukonnaliikmetele vajalike teenuste pakkumisse.

Alates 2018. aastast koordineerib maakondlikult programmi Jõgevamaa Arendus- ja Ettevõtluskeskus (JAEK).

Taotlusi saab esitada kahte meetmesse:
Meede 1 – Kogukonna areng, toetab tegevusi, millega panustatakse kogukonnaliikmete teadmiste ja oskuste kasvu, kogukonna identiteedi tugevnemisse ja tõhusama koostöö tekkesse.
Meede 2 – Elukeskkonna ja kogukonnateenuste arendamine, toetab tegevusi, millega panustatakse kogukonnaliikmete ühistegevust soodustavate avalikus kasutuses olevate objektide rajamisse ja arendamisse ning kogukonnaliikmetele vajalike teenuste pakkumisse.

Toetuse taotlejaks saavad olla programmi nõuetele vastavad ja avalikes huvides tegutsevad mittetulundusühingud ja sihtasutused, mille asutajaks ega liikmeks ei ole kohalik omavalitsus ega riik.
Toetuse summa on maksimaalselt 2000 eurot.

Taotlus koos nõutud lisadega tuleb esitada **elektrooniliselt** Jõgevamaa Arendus- ja Ettevõtluskeskuse e-posti aadressile **kop@jaek.ee** hiljemalt **2. maiks 2018 kella 16.30.**

Kohaliku omaalgatuse programmi infopäev taotlejatele toimub 11. aprillil 2018 kell 10–12 Jõgeva riigimaja saalis (endine maavalitsus) Suur 3, Jõgeval.

Tutvustatakse programmi nõudeid taotlejale ja tegevustele ning vaadatakse üle taotlusvormid. Infopäev on tasuta, vajalik on **registreerimine 9. aprilliks** tel 520 8423, e-postil kersti.kurvits@jaek.ee või veebilehel www.jaek.ee.

Programmi määrus ja taotlusvormid on kättesaadavad JAEKi kodulehel <http://www.jaek.ee/kohaliku-omaalgatuse-programm>.

Lisainfo: Kersti Kurvits, Jõgevamaa Arendus- ja Ettevõtluskeskuse KOPi maakondlik menetleja, telefon 520 8423, e-post: kersti.kurvits@jaek.ee.